

Brug af podcasts i historieundervisning

Undervisning der fremmer
elevernes historiebevidsthed

Bolethe Mariager Nielsen
studie nr. 3025206

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Teori	3
<i>Hvad er et podcast?</i>	3
<i>Elevernes historiebevidsthed</i>	4
<i>Alt det lyden kan - Historiefortælling</i>	5
<i>Fordele og ulemper ved brug af podcasts i undervisningen</i>	5
Analyse af egen undervisning	6
<i>Valg af podcast</i>	6
<i>Livsverdener</i>	7
Hvordan kan eleverne skabe podcasts?	8
Konklusion	9
Citerede værker	10
Bilag:	10
<i>observationskema</i>	10
<i>Lektionsplan</i>	12

Indledning

De fleste af os kender til Podcasts. Faktisk er der, ifølge DR's Medieforskning nu flere, der har prøvet at podcaste, end folk der ikke har. Podcastet får til stadighed et større publikum. Ved årsskiftet 2017/2018 var der 16 procent af befolkningen der lyttede til podcasts mindst én gang om ugen. Det tal steg til 25 procent i 2019 (Dohrmann, 2020). Når danskerne trykkede på "start", så var det podcasts som for eksempel "Mads & Monopolet", "Den Korte Radioavis", den danske true-crime podcast "Mørkeland" og "Orientering", der blev lyttet til. Det fremgår af Slots- og Kulturstyrelsens analyse Kort Nyt – Podcast (Dalby, 2020).

Podcastuniverset spænder bredt over en række emner og genrer, lige fra den sjove fortælling til informativ formidling. Tallene viser at især de unge er blevet storforbrugere af podcasts. Vi lytter til podcasts i mange sammenhænge - når vi laver mad, kører bil, vasker op, dyrker sport og strikker foran brændeovnen, men kan vi udvide og gøre brug af dette populære medie i klasselokalet?

Baggrunden for min undersøgelse, er en forundring over om dette udbredte podcasts ikke fortjener en mere fremtræden plads i folkeskolen. Kan podcastet flyttes ind i klasselokalet og bruges i en undervisningssammenhæng og dermed indgå som en undervisningsressource på lige fod med fx spillefilm?

En undersøgelse af dette medie og dets relevans for historieundervisning, er i harmoni med folkeskolens formålsparagraf stk. 2, som sætter forventning til lærerens kreativitet og opfindsomhed i udviklingen af egen undervisning. Ifølge paragraffen skal "folkeskolen udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi..." (UVM, 2020).

Hvorfor er podcastet relevant for historiefaget? Den mundtlige fortælling, både i form af lytte og tale, har altid været en helt fundamental bestanddel af historieformidling. I historiefagets formålsparagraf Stk. 3 kommer det frem at "elevernes historiske bevidsthed og identitet skal styrkes med henblik på, at de forstår, hvordan de selv, deres livsvilkår og samfund er historieskabte". Podcastet som format kan formidle fortælling, heriblandt førstehåndsberetninger, som sætter gang i elevernes fantasi og som kan styrke elevernes historiebevidsthed (læringsportal, 2020).

Jeg vil i dette professionsessay gøre rede for hvorfor og hvordan podcastet, i de rigtige rammer, kan være et særligt godt undervisningsmiddel, til at fremme elevernes udvikling af erkendelse og fantasi i sammenspil med, at de styrker deres historiske bevidsthed og identitet. Min redegørelse er baseret på bogen *Historiedidaktik* af Jens Pietras og Jens Aage Poulsen.

Mit undersøgelsesspørgsmål er følgende:

Hvordan kan læreren bruge podcasts til at styrke elevernes historiebevidsthed i historieundervisningen?

Selvom podcastproduktion ikke har været et mål med min egen undervisning, vil jeg alligevel inddrage forslag til videreudvikling af undervisning der inkluderer elevernes egen produktion af podcasts.

Teori

Hvad er et podcast?

Et podcast er en digital lydfil, der er tilgængelig på internettet via en digital tjeneste. Podcasts har typisk fokus på forskellige temaer, som man kan vælge imellem. Podcasts har fem grundlæggende formater til vidensformidling: *solopodcasts*, *multi-host podcasts*, *interview podcasts*, *narrative podcasts* og *radiodrama*. Da podcastet er envejskommunikation, skal man være opmærksom på hvordan det kan anvendes i en bredere pædagogisk sammenhæng, så det bliver interaktivt og samarbejdsfremmende.

Der er nogle generelle fordele ved at benytte sig af podcast i undervisningen.

- 1) Bred tilgængelighed. Alle elever uanset deres læsefærdigheder kan få gavn af at lytte til podcasts. Det kan tilgås uafhængigt af tid og sted og kan, hvis det er nødvendigt, genhøres.
- 2) Der er mulighed for at eleverne kan producere podcasts. Eleverne agerer som producenter, aktivt med det faglige indhold. De øver sig i formidling af stoffet og det virker læringsmotiverende at bidrage aktivt til deres klassekammeraters læring og den generelle undervisning.
- 3) Planlægningsfordele for læreren, da podcasts kan genbruges. Der er også mulighed for flipped-learning, hvor eleverne lytter til podcastet derhjemme inden lektionen og dermed skabes der tid til mere dialogbaseret undervisning i klasselokalet (Larsen, 2020).

I min indledning skrev jeg, at man kan bruge podcasts i undervisningen, som man ofte bruger film i undervisningen. Mange lærere bruger spillefilm til formidling af indhold samt filmproduktion til at lade eleverne formidle viden i et kreativt produkt. Men faktisk kan man pege på nogle unikke fordele ved podcastet. I podcastet Skoletech, produceret af skolelæreren Mikkel Aslak, der har arbejdet med podcast og brugen af lyd i undervisningen, peges der på flere interessante grunde til at eleverne skal podcaste i skolen. Eleverne har nemlig unikke muligheder i podcastproduktion. Hvis eleverne skal lave film, er de bundet af hvad de kan finde af lokaliteter og rekvisitter, men skal eleverne lave et podcast, er de ikke er bundet af rekvisitter of iscenesættelser. I podcastproduktion sætter kun fantasien grænser. Der er uendelige muligheder indenfor reallyde og stemningsmusik, som kan iscenesætte fortællingen. Han opfordrer derfor lærere til, at lader eleverne arbejde legende med denne medieform og give dem mulighed for at udforske deres kreativitet og fantasi (Aslak, 2019).

At eleverne udvikler deres fantasi, er en del af folkeskolens opgave, da det, som nævnt i indledningen, er et centralt punkt i folkeskolens formålsparagraf st. 2 (UVM, 2020).

Elevernes historiebevidsthed

Hvordan kan podcasts bidrage til elevernes udvikling af historiebevidsthed?

Ifølge B. E. Jensens, så har mennesket en historiebevidsthed fordi mennesket et historisk væsen. Skolen, og særligt historiefaget, må derfor påtage sig opgaven at arbejde bevidst og målrettet med elevernes historiske bevidsthed (Jensen, 1996).

Historiebevidsthed er et fællesmenneskeligt grundvilkår. *”Det (historiebevidsthed) er enhver bevidsthed om forholdet mellem et menneskes fortolkning af fortiden, oplevelse af nutiden og forventning til fremtiden”* (Binderup, 2007, s. 18).

Ifølge Den franske filosof Ricoeur, der har analyseret fortællingen, er årsagen til menneskers interesse i fortællingen, et ønske om at forstå begrebet tid. Vi bruger fortællingen til at skabe sammenhæng mellem fortid, nutid og fremtid. Altså er fortælling nært forbundet med historiebevidsthed. Faktisk hævder Ricoeur at det eneste redskab til at skabe denne sammenhæng er fortællingen (Pietras & Poulsen, 2016, s. 195).

Alt det lyden kan - Historiefortælling

At læse en historie og fortælle en historie er to helt forskellige ting. Hvad er en historiskfortælling? Ifølge bogen *Historiedidaktik* af Jens Pietras og Hans Aage Poulsen, skal en historiskfortælling være funderet på relevante og troværdige kilder (Pietras & Poulsen, 2016).

For at den historiske fortælling er relevant for historieundervisningen skal følgende være aktuelt:

1. Den skal faciliteterne eller formidle historisk viden.
2. Fortællingen skal involvere eleverne ved at skabe sammenhænge mellem fortid og nutid, for eksempel ved direkte eller indirekte at referere til noget i alment i nutiden.
3. Fortællingen skal være historisk troværdig, sandsynlig eller mulig.

Podcastet kan som narrative podcasts virke som en historiskfortælling.

Derfor er disse principper for den historiske fortælling vigtige at overveje, hvis man ønsker at lade et podcast formidle fortælling. Man kan i elevernes arbejde med podcastproduktion, ligeledes lade eleverne blive opmærksom på disse kriterier, så de selv skaber et historierelevant podcast.

Fordele og ulemper ved brug af podcasts i undervisningen

Podcasts er lettilgængelige - dvs. *alle* med en computer og internetforbindelse kan producere et podcast, hvor de er frit stillet til at fortælle hvad de vil. Man kan og bør derfor gå kritisk til værks, når man udvælger podcasts til brug i undervisningen. Når du bruger et podcast, så benyt muligheden for at lade eleverne styrke deres kildekritiske kompetencer. Det vil udruste dem til at kunne håndtere og orientere sig i de store mængder af information om historie, eleverne udsættes for. Læreren kan fremprovokere kritiske spørgsmål til podcastet, såsom: *hvem har lavet kilden? Hvad er målet med kilden? Hvor og hvornår er kilden fra, i hvilken kontekst har den været brugt og med hvilken virkning? Hvor har kilden været brugt og med hvilken funktion? Hvad/hvem handler kilden om? Hvad kan kilden bruges til? Og Hvordan kan kilden analyseres?* (Pietras & Poulsen, 2016).

På den anden side, er det vigtigt at huske fordelene ved en podcastets mulighed for at dele førstehåndsberetning. I podcastet *Den Sidste Modstandsmand* fortæller Knud Christensens sin førstehåndsberetning og skildrer levende hans livsverden under besættelsen.

Hvad betyder begrebet livsverden? Ifølge bogen historie - livsverden og fag af T. Binderup, forstås livsverden som det reservoir af historie, alle mennesker trækker på i konstruktionen af deres egen personlige historiefortælling og selvfortælling. Historiebevidsthed er noget den enkelte konstruerer ved at skabe fortællinger på baggrund af egen livsverden (Binderup, 2007). Ifølge Jensen B. E. skal livshistorie forstås - helt bogstaveligt - som et liv, der formes af det sæt af historier, som en person hører om sig selv og fortæller til sig selv (Jensen B. , 2003, s. 71).

Analyse af egen undervisning

På baggrund af ovenstående teori, valgte jeg blandt andre dette læringsmål for lektionen:

Eleverne bliver opmærksomme på fordele og ulemper ved førstehåndsfortællinger.

Dette er et godt læringsmål, da det ligger op til en kritisk tilgang til kilden. Desværre er jeg i min analyse blevet opmærksom på, at jeg ikke aktivt arbejdede med dette læringsmål i det spørgeskema jeg udviklede til podcastet. Jeg fokuserede primært på, at eleverne kunne demonstrere viden om de faktuelle elementer af fortællingen. Jeg kunne i højere grad havde ladet undervisningen leve op til dette læringsmål, ved at gøre brug og ovenstående teori afsnit. Jeg vil i det følgende, derfor forklare hvordan undervisningen kunne have set ud, hvis jeg havde gjort mig flere historiedidaktiske overvejelser.

Valg af podcast

Som nævnt i teori afsnittet, er et af kriterierne for en historisk fortælling troværdighed.

Kildekritik er det værktøj vi bruger når vi overvejer en kildes troværdighed.

Lad mig kort illustrere vigtigheden af en kildekritisk tilgang til podcasts, ved at analysere det podcast, Den Sidste Modstandsmand, som jeg benyttede mig af i 9. klasses historieundervisningen under temaet 2. verdenskrig - besættelsen. Podcastet er en kombination af en narrativ fortælling og et interview, hvor modstandsmanden Knud Christensen beretter om sit liv i modstandsbevægelsen til sit journalistuddannede barnebarn. Knud Christensen er førstehåndsvide til flere af begivenhederne beskrevet i podcastet. Det lyder umildbart meget godt. Her må læreren passe på, ikke at blive alt for begejstret over muligheden for at få en modstandsmand til at berette om hans oplevelser.

Førstehåndsberetninger giver faktisk ikke altid den bedste beretning af hvad der skete. Selvfølgelig kan en nærværende og personlig fortælling fascinere og engagere eleverne, men bare fordi man levende under besættelsen er man ikke en speciel troværdig kilde.

Eleverne kan f.eks. arbejde med erkendelsesinteresse, erindrer og glemsel - samt den omkonstruering der foregår i måden man husker og glemmer fortiden på, fordi man som tiden går "påvirkes af ens egen udvikling og interaktion med omgivelserne, dvs. af samspillet mellem nutidsforståelse og fremtidsforventning" (Pietras & Poulsen, 2016, s. 103).

Læreren må hjælpe eleverne til at undgå en absolut forestilling om fortiden. De skal ikke stå tilbage med oplevelsen af at "hvad der foregik, skete faktisk - og der forgik ikke andet" (Pietras & Poulsen, 2016, s. 102). Ved at fremme disse vigtige indsigter hos eleverne, har læreren mulighed for at øge elevernes historiebevidsthed.

Hvordan kan læreren benytte sig af muligheden og lade eleverne styrke deres kildekritiske kompetencer i arbejdet med podcastet? Eleverne kan overveje følgende spørgsmål:

Kunne man forestille sig at beretningen havde lydt anderledes, hvis den var optaget kort efter krigens slutning, eller hvis den var baseret på en dagbog, der dag for dag beretter om Knuds daværende tanker? Kan man forestille sig at den personlige relation mellem den interviewede og interviewerens farver fortællingen? Og har Knuds Christensen skildring af modstandsbevægelsen en tendens?

Eleverne kan inden de giver sig i kast med at lytte til podcastet, lave en aktivitet som illustrerer hvor svært det er at gengive historie. I aktiviteten skal eleverne skrive om en begivenhed de alle har deltaget i. Elevernes tekster vil naturligvis være forskellige. Dette vil hjælpe dem til at forstå at fortiden altid vil være en konstruktion og at selv afgrænsede forløb i fortiden ikke kan genskabes til fuldstændighed.

Livsverdener

Eleverne gives, i arbejdet med Knud Christensen beretning, en mulighed for at reflektere over egen identitet på baggrund af hans valg. Knud Christensen var omtrent deres alder, da han besluttede sig for at trykke ulovlige blade for modstandsbevægelsen. Han brugte hele nætter på at trykke

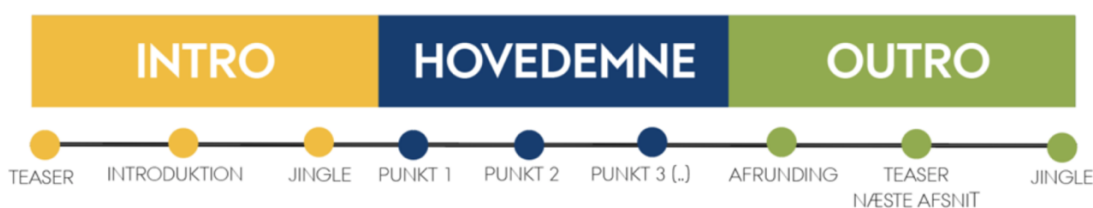
bladene, mens han samtidig skulle opretholde en normalitet ved at passe sin skolegang i dagstimerne. Dette dobbeltliv og frygten for at blive opdaget, er måske noget eleverne til nogen grad kan identificere sig med. Nogle elever bruger mange sene aftentimer på gaming, uden at forældre og lærere ved noget om det. Knud Christensens livsverden og elevernes livsverden er selvfølgelig meget forskellige men der er en mulighed for identifikation. Kan eleverne forestille sig at være i hans situation? Hvordan havde de selv reageret på den tyske invasion? Det kan man selvfølgelig kun gisne om. Knud Christensens beretning er ikke blot en fortælling om faktuelle begivenheder under besættelsestiden, men en skildring af et menneske der er historieskabt og historieskabende. Det er ikke unikt, men noget alle mennesker som historiebevidste individer er. Eleverne kan ved at reflektere over Knud Christensens livsverden, drage ligheder og forskelle for at øge deres forståelse af egen livsverden.

Hvordan kan eleverne skabe podcasts?

Elevernes fantasi og kreativitet kan udfoldes i podcastproduktion. Eleverne kan lære at lave podcasts i skoletube ved at følge disse videoinstruktioner: <https://skoletubeguide.dk/podcasts-framanus-til-mobil/>

Læreren skal forvente at bruge en lektion eller to til at demonstrere hvordan man produceret et podcast. Når først eleverne har lært mediet at kende, kan arbejdsformen benyttes på tværs af alle folkeskolens fag. Man kan derfor i kollegialsamarbejde lave en plan for at finde tid til elevernes træning i podcastproduktion. Læreren kan finde inspiration til introduktionsarbejdet på denne hjemmeside: <https://educate.au.dk/it-i-undervisningen/video-og-lyd/guide-podcast-i-undervisningen/>

Denne grundstrukturs model kan være brugbar.

Når eleverne er udrustet med teknisk kunnen til at producere podcastet, skal læreren gøre opgavekriterierne synlige for eleverne. Hvad forventer læreren af elevernes podcast?

Et forslag i relation til Den Sidste Modstandsmand, er at eleverne omskriver historien, som om de selv var en del af modstandsbevægelsen. Kan de fortælle om hvordan det føles at deltage i jernbanesabotage? Man kan også lave et perspektivskifte. Hvordan havde historien om Den Sidste Modstandsmand lydt fortalt af hans mor eller hans lærer?

Når man nu får eleverne til at producere et podcast, vil det være interessant at give feedback i form af et kort podcast. Mulighederne er mange for brug af podcasts i undervisningssammenhænge. Man kan give den historiske fortælling nyt liv samt styrke elevernes historiebevidsthed ved lade dem arbejde kreativt og aktivt med fortid og nutid i podcastproduktion.

Konklusion

Hvordan kan læreren bruge podcasts til at styrke elevernes historiebevidsthed i historieundervisningen?

Podcasts som medie har, med sin brede tilgængelighed, unikke kreative fordele i elevproduktion og genanvendelighed, gode muligheder for at vinde større indpas i folkeskolen. Ifølge Ricoeur er elevernes udvikling af historiebevidsthed nært forbundet med fortælling. Fortælling skal ifølge Piatras og Poulsen leve op til følgende punkter for at være relevant for historieundervisning: 1 formidle historisk viden. 2 involvere eleverne (skabe sammenhæng mellem fortid og nutid). 3 fortællingen skal være historisk troværdig, sandsynlig eller mulig. Kravet om troværdighed forlanger en kildekritisk tilgang til mediets indhold. Kildekritiske spørgsmål kan sammen med podcastets indhold, styrke elevernes kildekritiske kompetencer. Det er potentiale for identifikation og sammenlignelse af livsverdener, når man bruger førstehåndsberetninger, men samtidig må man som lærer sikre at eleverne ikke udvikler en absolut forestilling af fortiden. Narrative podcast er med sit historiske fortællingspotentiale altså yderst aktuelt for historieundervisningens mål - at fremme elevernes historiebevidsthed.

Citerede værker

- Aslak, M. (2019). podcastproduktion i skolen - artikel på lyd [Registreret af S. (podcast)]. Djursland.
- Binderup, T. (2007). Hvad er historiebevidsthed? I *Historiebevidsthed i det moderne: fortolkning, oplevelse og forventning* (s. 18). Aarhus: Kwan.
- Dalby, M. K. (3. 12 2020). *Slots- og Kulturstyrelsen*. Hentet fra <https://slks.dk/nyheder/2019/medier/ny-analyse-afsloerer-danskernes-hang-til-podcast/>
- Dohrmann, J. (3. 12 2020). *dr.dk*. Hentet fra dr.dk: <https://www.dr.dk/om-dr/nyheder/flere-og-flere-kaster-sig-over-podcasts>
- Jensen, B. (2003). I *Historie - livsverden og fag*. Kbh: Gyldendal.
- Jensen, B. E. (1996). Historieskabte såvel som historieskabende: 7 historiedidaktiske essays . I *Historiebevidsthed og historie: hvad er det?*
- Larsen, A. H. (15. 12 2020). *educate*. Hentet fra educate.au.sk: <https://educate.au.dk/it-i-undervisningen/video-og-lyd/guide-podcast-i-undervisningen/>
- læringsportal, d. (12. 3 2020). *emu.dk*. Hentet fra emu.dk: <https://emu.dk/grundskole/historie/formaal?b=t5-t12>
- Pietras, J., & Poulsen, J. A. (2016). I *Historiedidaktik*. HansReitzels.
- UVM. (3. 12 2020). *uvm.dk*. Hentet fra uvm.dk: <https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-maal-love-og-regler/om-folkeskolen-og-folkeskolens-formaal/folkeskolens-formaal>

Bilag:

observationsskema

1. September 2020

Observatørrolle: (overvejende) ikke-deltagende observatør.

Observation af historie 9. klasse særligt fokus på delen: "den sidste modstandsmand"

Beskrivelse af lektionen: I arbejdet med besættelsen, skal eleverne lytte aktivt til første del af podcastet *den sidste modstandsmand*. Læreren giver eleverne følgende opgave: Skriv tre ting ned undervejs som du syntes er interessante. Skriv tre ting ned der undrer dig over. Læreren siger til eleverne at de skal pakke deres computere sammen og skrive deres svar ned på et stykke papir. Læreren træffer dette valgt for at udelukke muligheden, for eleverne blive distraheret af digitale hjælpemidler.

Læreren gør lokalet mørkt og giver dem to *post it's*. Læreren læser introen højt for eleverne, og lægger i introen særligt vægt på at Knud Christensen har den samme alder som eleverne selv. Altså gives eleverne mulighed for at identificere sig med personen der leverer førstehåndsberetningen.

Tegn på at eleverne lytter aktivt:	Tegn på at eleverne mister deres koncentration:
------------------------------------	---

<p>Da podcastet starter er eleverne i fuldstændig ro. Elevernes blikke farer rundt, men ikke fordi de søger hinandens opmærksomhed, det ligner mere et udtryk for koncentration.</p>	<p>Nogle elever tegner. Nogle elever skriver ned allerede i løbet af de første to min. af podcastet.</p> <p>En elev søger øjenkontakt med personen overfor.</p> <p>En elevs ben begynder at ryste, eleven har muligvis svært ved at sidde stille.</p> <p>To elever fletter ben under bordet.</p> <p>Nogle elever virker trætte, da de hænger over bordet og gnider sig i øjnene.</p> <p>Læreren forlader lokalet i ca 5 min. Eleverne laver en mindre adfærdsændring. De sidder mere uroligt på stolen, tager sig til hovedet, retter på håret, tegner på bordet, osv. en af eleverne kigger mere rundt og ligger derefter hovedet på bordet. Jeg tolker at det er svært for nogle af eleverne at koncentrere sig i de 28 min afsnittet varer.</p>
--	--

Hvordan følger læreren op på denne aktivitet?

Læreren følger op på aktiviteten, ved at de skal lave 5 min. hurtigskrivning. Hun fortæller at deres noter skal bruges til en senere opgave, derfor skal de skrive et sted hvor de kan finde det igen. De får fem min til at skrive alt det, de kan huske ned. Det er altså op til dem at bedømme hvor meget de kan huske af podcastet. Læreren går hen til en elev, der har vanskeligt ved at skrive hurtigt, hun siger at eleven gerne må arbejde sammen med sidemakkeren. De fleste elever for skrevet mellem 1/3 og 2/3 af en side på de 5 min. Men det svinger meget. En elev har skrevet 3 linjer.

Herefter lytte øvelsen, får eleverne at vide at de skal rejse sig og lave et par strækøvelser. Eleverne skal nu producere en kahoot.

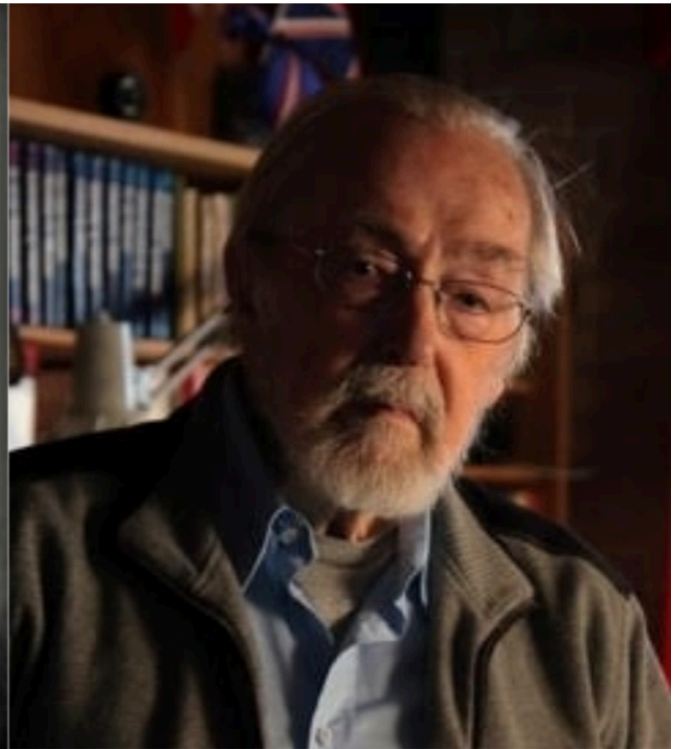
Lektionsplan

Title: Den sidste modstandsmand 9. klasse

Didaktisk kategori	
Formål og læringsmål	<p>Overordnet kompetencemål: Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger.</p> <p>Konkrete læringsmål:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Eleverne træner deres evne til at danne sig et kronologisk overblik og sammenhængsforståelse af modstandsbevægelse under 2. verdenskrig.2. Eleverne er i stand til at genfortælle dele af en førstehåndsberetning.3. Eleverne bliver opmærksomme på fordele og ulemper ved førstehåndsfortællinger.
Indhold	Podcast - den sidste modstandsmand episode 2
Medier	Podcast - den sidste modstandsmand
Elevforudsætninger	Eleverne er gode til at arbejde selvstændigt
Tidsmæssig ramme	1 lektioner af 45 min.

lektion	Beskrivelse	Formål	Aktivitet /	Varighed	Evaluering og feedback
1 intro	Kort opsummere sidste afsnit Dele skemaet med klassen. Det skal udfyldes på drev.	Lytte til afsnit 2. udfylde skemaet (se fokuspunkter til episode 2)	U: forbereder et par spørgsmål.	3 min	Kan eleverne kort opsummere det historiske indhold fra sidste gang?
	Lytte	Eleverne træner deres evne til at danne sig et kronologisk overblik og sammenhængsfors tåelse af modstandsbevægelse under 2. verdenskrig	Eleverne skal udfylde et forberedt skema med spørgsmål til podcastet.	27 min	Lytter alle eleverne til podcastet? Får eleverne udfyldt skemaet i takt med, at den nødvendige information bliver videregivet?
	Eleverne samler deres noter i en padlet		https://padlet.com/lzebxb5oga/inh2n76pmp452fwf	5 min	
Afrunding	Udfylde skemaet på klassen	Eleverne er i stand til at genfortælle en førstehåndsberetning. Eleverne er opmærksomme på fordele og ulemper ved førstehåndsfortællinger.	Eleverne skal give deres svar	10 min	

Fokuspunkter til episode 2

<p>Hvad er Dansk Samling?</p> <p>Hvem består Frikorps Danmark af?</p>	<p>Dansk samling var et lille parti med omkring 100 medlemmer, der inden krigen blev kritiseret for at flirte med fascismen. Partiet var imod nazismen og for demokrati. Fordelen ved at være medlem af Dansk Samling var at det var et lovligt parti, altså må man som medlem samles frit med andre medlemmer. Hvad betød det for modstandsbevægelsen at de gennem Dansk Samling kunne mødes frit? Alle modstandsbevægelsen aktiviteter skulle planlægges, derfor var det en fordel at man kunne mødes gennem Dansk Samling</p> <p>Frikorps Danmark består af danske tyskere og norske nazister. De ville bekæmpe kommunismen og russerne.</p>
<p>Forklar hvorfor det er problematisk at der ikke er flere end 100 modstandsfolk i Aalborg?</p>	<p>De måtte gå på kompromis med sikkerheden. De samme personer havde ansvar for og viden om for mange forskellige aktiviteter, såsom trykning af ulovlige aviser, jernbanesabotage og likvidering</p>

	<p>af stikkere. Altså har for mange af modstandsfolkene viden om hvad der forgik og hvem der gjorde hvad. Det er en stor risiko at løbe, da Gestapo brugte tortur til at få modstandsfolk at tale over sig.</p>
<p>Hvorfor udførte modstandsbevægelsen jernbanesabotage? Kan du forklare hvordan Knud Christensen havde det med risikoen for at blive opdaget?</p>	<p>Det gjorde de for at forhindre tyskerne i at sende forsyninger til Norge.</p> <p>Han var ikke længere nervøs, for risikoen for at blive opdaget var der hele tiden. Knud Christensen blev ikke lammet af frygt fordi han så sig selv som soldat i modstandsbevægelsen krig mod tyskerne.</p>
<p>Ifølge Knud Christensen, hvordan havde den danske befolkning og politikerne det så med modstandsbevægelsens sabotage?</p>	<p>Den danske befolkning havde ikke noget imod sabotagen, men det skabte besvær for dem da de blev forhindret i egen transport. Politikerne så modstandsbevægelsens sabotage som krig. Senere kom den danske befolkning også til at få et had til tyskerne.</p>
<p>Hvilken begivenhed gjorde Knud Christensen mere engageret i modstandsbevægelsen?</p>	<p>En sensommeraften, blev nogle fra modstandsbevægelsen fanget, en dræbt (Niels Erik Vangsted). Nogle nåede dog at slippe væk. Denne begivenhed havde ikke den effekt på modstandsbevægelsen som tyskerne havde håbet på.</p>